

Titel: II.

Citation: "II.", i *Proceskommissionen af 1868. Offentliggjort 1875*. Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-r01-shoot-chptrd1e26163/facsimile.pdf> (tilgået 09. april 2024)

Anvendt udgave: Proceskommissionen af 1868. Offentliggjort 1875

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

af den almindelige Forstrift, dels ikke vel kunne overføres (Personer, som staa under Politiet Døsyn*).

II.

Andre Midler til at faae synlige Bevismidler i Hænde.

Ransagning vil ikke altid behøves for at faae Bevisgjenstande i Hænde, som ere i Nogens Verge; et retteligt givet Paalag eller Opsordning vil ofte være tilstrækkelig. Ransagning kan dernæst være udelukket eller have vist sig frugteloſ; der bliver da Spørsmaal om andre Vinkninger af det ikke efterkomne Paalag. Om det sidste Punkt handler § 120. Herved maa der skjernes imellem, om den Bagrende er den Sigtede eller en privat Anklager eller andre Personer. Forudsætningen er i denne Paragraf i alle tilfælde, at Opsordningen eller Paalæget udgaaer fra Retten; en Opsordning eller Paalag af Politiet kan ingen Vinkninger medføre undtagen Bevijrelsen til Ransagning i de i § 127 nævnte Tilfælde. Forudsætningen er dernæst ogsaa, at den Bagrende bevislig er i Besiddelse af Tinget. At der, naar den Sigtede vægger sig ved at udlvere Bevisgjenstande, som ere i hans Besiddelse, ikke kan anvendes Drang mod hans Person for at beraage ham til Udlivering, følger af Udlæssts alminelige Grundsætninger. Mod den værgende Sigtede maa der forholdsvis paa samme Maade som, naar den Sigtede vægger sig ved at svare under Aftørslen, se § 205. Vægger en privat Anklager sig ved at efterkomme en Opsordning af Retten om at fremkomme med Bevisgjenstande, ligget det i Anslagprincippet, at der ikke kan blive Spørsmål om Drangsmidler, men han maa ansæss at frafæste Anklagen, se § 206. Derimod vil der ordenligvis kunne anvendes personlige Drangsmidler mod andre Personer, der vægger sig ved at efterkomme et Paalag af Retten om at udlvere Bevisgjenstande, der bevislig ere i deres Besiddelse, ligende Drangsmidler nemlig, som ere hjemlede mod Bidner, der vægger sig ved at svare. Saadan Drang maa dog være udelukket i Tilfælde, der svare til dem, som hjemle Undtagelse fra

Bidnepligten; thi den Paagjældende erkendes her ikke at være pligtig til positiv Birkomhed for Straffesaags Formaal. Dernæst bor hin personlige Drang først anvendes, naar Ransagning har vist sig frugteloſ, jfr. würtb. Lov § 162. Forholdet bliver altsaa dette, at der regelmæssig er hemmet baade Ransagning og eventuelt Bidsetzung mod Enemiand for at faae Bevisning, af hvilke han bevislig er i Besiddelse, uleverede, men at i visse Tilfælde kan Ransagning, ikke Bidsetzung kan anvendes.

I de i §§ 121—124 ommeldte Tilfælde, hvor det maa antages, at det retteligt givne Paalag vil blive efterkommet, fordi det rettes til offentlige Embedsmænd eller Funktionærer, ere de særegne Regler foranledigede ved Henvyret til, at der opstaaer Spørsmaal om, og tildels maa anerkendes særegne formelle og materielle Betingelser for, at slige Paalag skulle være hjemlede. Hvad angaa de materielle Betingelser, er der ordentligvis ikke Grund til at afvige fra de almindelige Principer, og i henhold hertil fastsætter § 121, at ikke alene Embedsakter, som skjennes at kunne give Oplysning om en Forbrydelse, kunne trædes meddelt, men at ogsaa private, hos offentlige Myndigheder beroende Dokumenter under den samme Forudsætning kunne kræves uleverede, og det selv om de maaette være givne i embedsmæssig Forvaring med det Formaal, at Indholdet skal være hemmeligt. Hvad det forskellige Punkt angaaar, jævnfører Reglen om Embedsmænds Bidnepligt i § 130 3de Stykke, og det er ogsaa en til den der hjemlede Undtagelse svarende, som findes i § 121, ligefom fremdeles Reglerne i § 130 Nr. 1 og normalig Nr. 3 Kunne begrunde Undtagelsen. Hvad det andet Punkt angaaar, er Spørsmålet omkring for det Tilfælde, at Dokumentet er givet og modtaget i Forvaring i den Hensigt, at Indholdet skal hemmeligholdes, idet man mod Udlieberingen paaberaaber sig det givne Lovs om Hemmeligholdelse, og i al Fald vil herved Undtagelse for det Tilfælde, at den, der har givet Dokumentet i Forvaring, ikke vilde være pligtig til at udlvere det, hvis han selv havde beholdt det i sit Verge (§ 114 3de Stykke). Men hvad den forskellige Vertrægt-

ning angaaer, folger det af sig selv, at Staten kun paatager sig en Hemmelighedsboldelspligt indenfor de Grænser, altsaa med de Undtagelser, som Loven fordrer; med Hensyn til det andet Punkt gjoelder den almindelige Grundsatning om Undtagelser fra Bidnepligt og Udleveringspligt netop kun de paagjældende Personer selv, ej Andre, til hvem de maatte have betroet sig under Lovshedsloste, selv om dette er et Lovst, der i Reglen har retlig Betydning. Undtagelse fra Reglen i § 121 2det Stykke, kan derfor kun indrommes, hvor den paagjældende Embedemand selv er undtagen fra Bidnepligten, hvad der her kan tænkes med Hensyn til Reglen i § 130 Nr. 1. En anden Sag er det, at Udleveringen kun bor forlanges, naar hvilende Grundtakke det (jfr. Udtretket „nødvendigt“).

I Kraft af de nysanførte Betragninger maa ogsaa Brevhemmeligheden og Telegraphhemmeligheden eller Post- og Telegraphveseneis Pligter mod Korrespondenterne undergives de for Straffesagens Formaal nødvendige Indstrenslinger (§§ 121—123), uden at den Sigledes (eller andre ikke Bidnepligtiges) Frihed for positist at understøtte Sagenes Formaal kan påberaabes; thi det, at de have betroet sig til Postvesenet, gør netop de herom gjeldende Regler uanvendelige. Men paa den anden Side maa føregne Regler træves, fordi Indholdet er usjændt, og et Paalæg om Udlevering altsaa ikke kan motiveres ved Hensynet til dette. Der maa selvfølgelig, hvis ikke Brevhemmeligheden gaanske skal præserves, fastsættes objektive Kriterier ved Forsendelsen, som i og for sig gjøre det sandsynligt, at de kunne have Hensyn til eller Betydning for Straffesagen. Dette objektive Kriterium er nu det, at det er den Sigledes Korrespondance (fra eller til ham), der er Tale om, hvormod andre Personers Korrespondance kun undtagelsesvis kan rammes af Reglen, naar nemlig føregne Draftenhedheder gjøre det sandsynligt, at den fliser hin. Foruden denne Bevingelse, der danner den almindelige Grense, fordeles der naturlig i det konkrete tilfælde, at der er paavistlig Grund til at antage, at Forsendelsens Indhold er af Betydning for Sagen. Endelig maa det betragtes som en naturlig

Begrænsning, at Indgrib i Brevhemmeligheden m. v. kun bor finde Anvendelse ved Forbrydelser, der ikke er ubetydelige. Da det i Reglen vil være uden Rykte, at undergjore den Sigledes Korrespondance en saadan Indstransferring, naar elhvert andet Samkvem staar ham frit, kan det heller ikke volle noget Savn, at disse Forholdsregler ere udelukkede i de Tilfælde, hvor Varebejdshængsel er udefulstet.

Hvad de formelle Regler om de i §§ 121—124 omhanlede Paalæg angaaer, træves der Reitskendelse efter § 121 2det Stykke og § 122, jfr. § 124. Politiet kan altid nærlig ikke kræve Udlevering af Forhendelser fra Post- og Telegraphvesenet, men kun paalægge forelskig Tilbageholdelse i det i § 123 ommeblivit Tilfælde. Dette er ganzte stemmende med de Grundhættninger, par hvilte Udstættet holler, og med Grundlovens Mand. Hvad § 121 1ste Stykke angaaer, er det derimod stemmende med Forholds Natur, jfr. Reglen i § 213, at Politiet kan kræve Meddelse af Embedskiller, omend lun i Gjenpart.

III.

Om Beslaglæggelse af Ting, der kunne tjene til Bevis m. V.

Alle blot med Hensyn til Schærfelsen af Besiddelsen af Bevissting, men ogsaa med Hensyn til, hvad der videre kræves for at drage Rykte af dem under Sagen, udtræves et Indbegreb af Regler til Barn saavidt mulig for de private Rettigheder, i hvilke derværel gjøres Indgrib. Herom handler nærværende Underafsnit, dels i §§ 125—127 om Beslaglæggelse, dels i § 128 om Nabning af breve eller andre ikkeledede Dokumenter, som ere beslaglagte. At Ting, som ere udelverede eller tagne ved Ransagning eller ivrigt paatrusne, maa tages i Forvaring saa lenge og forsaaadt det behøves for Underførelsen af Sjæld, er en Selvfolge, se § 125, jfr. dog § 127 2det Stykke. Men kun i de Tilfælde behøves føregne Regler om saadan Forvaring, naar dermed Indgrib gjøres i Personers Raadighed, hvad jo ingenlunde alid er saa, f. Ex. naar par Gjerningshædet til Udhærelsen brugte Redslaber findes, hvis